

Вінницької області»; «Моніторинг атмосферного повітря»; «Фенотипічний поліморфізм людських популяцій урбоєкосистеми» та інші.

Також студенти й учні долучилися до реалізації проекту «Екологічна стежина – для всіх» у рамках конкурсу малих грантів по соціальній мобілізації громад у Вінницькій області, організованого мережею громадських організацій, яка складається з Вінницького обласного комітету молодіжних організацій, ВОМГО «Наше Поділля» та ін. [1].

Отже, можна зробити *висновок*, що використання проектної технології під час педагогічних практик у школі сприяє: творчій співпраці викладачів, майбутніх вчителів та учнів; опануванню новими способами навчальної діяльності, спрямованої на оволодіння екологічними знаннями та позитивно впливає на формування готовності майбутніх учителів до розвитку екологічної компетентності учнів.

Список використаних джерел:

1. Віртуальна екскурсія по екологічній стежині парку «Дружби народів». [Електронний ресурс]. Режим доступу: [<http://gromada.mybest.com.ua/news/item/id/325>]
2. Олійник Н. Ю. Формування екологічної компетентності студентів гідрометеорологічного технікуму у процесі навчання інформаційних технологій [Текст]: автореф. дис.... канд. пед. наук: 13.00.02 / Олійник Наталія Юріївна; Українська інженерно-педагогічна академія. – Х., 2005. – 19 с.
3. Пустовіт Н. О. Концептуальні засади і стан екологічної освіти в Україні / Н. О. Пустовіт // Екологічні проблеми та перспективи їх вирішення в регіонах України: Матеріали виступів учасників міжнародної конференції та всеукраїнського екологічного ярмарку. – Черкаси, 2003. – С. 37-43.
4. Пустовіт Н. О. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник / Н. О. Пустовіт, О. Л. Пруцакова, Л. Д. Руденко, О. О. Колонькова. – К., 2008. – 64 с.
5. Степанюк А. Формування в школярів емоційно-ціннісного ставлення до живої природи / А. В. Степанюк // Шлях освіти. – 1999. – № 4. – С. 12-14.
6. Титаренко Л. М. Формування екологічної компетентності студентів біологічних спеціальностей університету [Текст]: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Титаренко Лариса Миколаївна; АПН України, Ін-т пробл. виховання. – К., 2007. – 20 с.

Бойчук А.П.

старший викладач кафедри іноземних мов,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ)

Туризм в Україні розвивається швидкими темпами. Попит на туристські послуги росте з року в рік, що вимагає від освіти створення сучасної конкурентоздатної системи підготовки кадрів для сфери туризму.

В українській системі професійної освіти практична підготовка залишається на недостатньо високому рівні, а система виробничого

навчання – малоефективна. Багато випускників туристичного профілю не можуть знайти роботу через брак практичного досвіду.

У зв'язку з цим, корисним є вивчення досвіду підготовки кадрів для туріндустрії в країнах, що вже мають розвинену та всесвітньо визнану систему туристичної освіти, таких як США, Швейцарія та інші держави Європи.

Праці багатьох українських вчених були присвячені вивченню зарубіжного досвіду професійної підготовки кадрів для галузі туризму. Так, В. Федорченко здійснив аналіз світових тенденцій розвитку туризму та підготовки фахівців у даній галузі у Великій Британії, Швейцарії, Франції, США та в інших країнах. Л. Кнодель досліджувала ситуацію з підготовкою кадрів у Німеччині та теоретико-практичні засади професійної підготовки фахівців сфери туризму у країнах ВТО. Праці В. Захарченко присвячені питанню підготовки фахівців для туріндустрії в Чехії. І. Петрова займалася питаннями підготовки кадрів для сфери дозвілля у зарубіжних країнах. Проблемами дослідження Л. Польової були особливості підготовки менеджерів туризму в Польщі. Л. Чорна охарактеризувала систему підготовки майбутніх фахівців з туризму в США. Проблематикою професійної освіти в Німеччині займалися такі іноземні вчені, як Н. Абашкіна, І. Акімова, О. Зверєва С. Романов, Д. Торопов, Г. Федотова, К. Хюфнер, О. Яковенко та ін.

Аналіз зарубіжного досвіду та впровадження прогресивних ідей зарубіжних країн в українські освітні програми свідчить про актуальність даної теми. Визнана на міжнародному рівні німецька дуальна система добре себе зарекомендувала, є стрижнем професійної підготовки фахівців та, як наслідок, рушій промислового прогресу країни. За визначеннями українських вчених поняття «дуальності» або «подвійності» розглядається як поділ відповідальності між професійною школою та підприємством у питанні професійного навчання молоді [2, с. 32].

Слід зазначити, що професійна туристська освіта Німеччини вважається однією з кращих в Європі, однак має свої особливості. Це пояснюється самою системою освіти в Німеччині, її структурою та організацією. Німеччина – високо розвинута промислова країна, тому система професійного навчання тут знаходиться теж на високому рівні. Крім того, держава зацікавлена у якісній підготовці професійних кадрів, про що говорять вкладення на розвиток німецької освіти.

Система освіти Німеччини складається зі шкільної, професійної та вищої. Після закінчення школи випускники мають можливість навчатися готельному, туристичному чи ресторанному бізнесу в наступних учбових закладах: Berufsfachschule – професійна спеціалізована школа (училище), Berufsschule – професійна школа (училище), Fachschule – спеціалізований професійний навчальний заклад (технікум, коледж), Gymnasium Oberstufe – рівень старших класів гімназії; Akademie – академія; Hochschule – вуз [4].

Німецька професійна освіта складається з трьох елементів:

- відома у всьому світі система дуальної професійної освіти;
- система професійної освіти на базі школи, яка створена та функціонує протягом останніх 40 років в якості альтернативи дуальній системі для підтримки вертикальної мобільності робітничого класу;

– так звана перехідна система, що означає професійну підготовку студентів до рівня, щоб бути готовими продовжити навчання в одній з двох інших систем освіти [5, с. 7].

Навчання в середніх професійних закладах освіти туристичного спрямування проводиться за напрямками: готельний бізнес, ресторанний бізнес та туризм.

Як зазначає Сакун Л.В., для будь-якої сфери туризму важливі наступні аспекти підготовки фахівців: фундаментальне навчання (знання), яке відповідає за отримання знань згідно навчального плану спеціальності; технічне навчання (знання як робити), яке відточує майстерність і розробляє навички, необхідні для даної спеціалізації; особисті здібності, що відображають особисті якості фахівця [3, с. 32].

Отож, багаторічний досвід існування дуальної системи освіти Німеччини доводить переваги поєднання фундаментального та технічного навчання у підготовці фахівців туристичного профілю, сприяючи переходу до вищих навчальних закладах. Завдяки тісному співробітництву навчальних закладів з підприємствами туристичної, готельної та ресторанної сфери відкриваються широкі можливості для випускників, унаслідок чого відбувається створення нових робочих місць, підвищення рівня кваліфікації, неперервне оновлення кадрів, запровадження інноваційних ідей.

Проаналізувавши здобутки вчених із питань досліджуваної проблеми, можемо стверджувати, що професійна туристська освіта Німеччини в системі дуального навчання ставить за мету:

- дати загальну професійну туристську освіту;
- сформувати спеціальні знання, вміння та навички, необхідні для виконання кваліфікованої професійної діяльності в галузі туристичного, готельного та ресторанного бізнесу;
- сформувати необхідні професійні якості для роботи в сфері послуг середньої ланки;
- забезпечити отримання учнем досвіду роботи у туристичній галузі, затребуваного ринком праці в майбутній роботі [1].

З огляду на вищесказане, можна зробити висновки, що німецька модель професійної освіти успішно справляється із завданням практичної підготовки кадрів для туристичної галузі. Тому ретельне дослідження педагогічних умов формування компетентних фахівців туризму та їх професійної адаптації в рамках німецької дуальності сприятиме перенесенню досвіду Німеччини на нашу дійсність та позитивному вирішенню наявних проблем вітчизняної туристської освіти.

Таким чином, концепція активної участі підприємств в освітньому процесі на сучасному етапі є цілком реальною і перспективною як в масштабах всієї України, так і на регіональному рівні. Використання елементів німецьких стандартів освіти надасть можливість роботодавцям самим готувати кадри для своїх потреб, слідкувати за процесом навчання і, як наслідок, підвищить якість освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Кнодель Л. В. Система підготовки кадрів сфери туризму у Німеччині: [Монографія] / Л. В. Кнодель. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 183 с.
2. Професійне навчання кваліфікованих робітників у країнах Євросоюзу: навч.-метод. посібник / [Ворначев А. О., Кравець Ю. І.]. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 145 с.
3. Саун Л. В. Основні тенденції системи підготовки професійних кадрів у сфері туризму Німеччини / Л. В. Саун. // Наукові записки. – 2000. – № 1. – С. 287–305.
4. Факти про Німеччину [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk/>.
5. Spottl Georg; Windelband, Lars (2013): Innovations in Vocational Education and Training – a Successful Paradigm Shift within the Dual System in Germany. Bremen: Institut Technik und Bildung, 2013, 34 p.

Єрастова-Михалусь І.Б.

аспірант, викладач,

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ПАРАДИГМИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ З ЕКОНОМІКИ

Ефективне формування міжкультурної толерантності майбутніх магістрів з економіки можливо за умови проектування цілісної педагогічної системи, при розробці якої необхідно дотримуватися певної наукової парадигми, що є гарантією отримання позитивних результатів педагогічного процесу формування міжкультурної толерантності.

При розробці цілісної системи формування міжкультурної толерантності майбутніх магістрів з економіки вважаємо за доцільне спиратися на знаннєву, культурологічну, гуманістичну й гуманітарну парадигми.

Знаннєва парадигма складає основу професійної освіти, оскільки характеризується орієнтацією на засвоєння нових знань та пошук способів їх здобуття з метою пізнання світу і сутності самої людини. В межах цієї парадигми здійснюється актуалізація основних понять, термінів, визначень, без чого неможливе формування конкретної професійної якості. У рамках даної парадигми головною цінністю є наукові знання людини про навколишній світ, культуру, суспільство і людину, способи діяльності, механізми ефективного спілкування тощо. Її сутність складають теоретичні, методологічні та аксіологічні знання.

Культурологічна парадигма орієнтує освітній процес на висвітлення елементів культури, засобів навчання, поведінки, спілкування. Вона передбачає не тільки ознайомлення та засвоєння норм власної культури та культури представників інших країн але й загальнокультурний, соціальний і моральний розвиток особистості, формування власної культури, необхідної для здійснення професійних взаємовідносин між партнерами по бізнесу.